

AHTI KARJALAISEN RAHASTO

Valtiomiehen tuki ulkopolitiikan ja ulkomaankaupan tutkimukseen

Rahasto perustuu valtiotieteen tohtori Ahti Karjalaisen (10.2.1923–7.9.1990) 60-vuotispäivän yhteydessä 1983 tehtyihin lahjoituksiin, ja se edistää ulkomaankauppapolitiikkaa ja sitä tukevaa ulkopolitiikkaa koskevaa tutkimusta.

Ahti Kalle Samuli Karjalainen syntyi Hirvensalmella pienviljelijä Anselm Karjalaisen ja Lyydia Grönlundin perheeseen. Vanhemmat pystyivät tarjoamaan lapsilleen koulutuksen, joten Ahti valmistui ylioppilaaksi Mikkelin lyseosta 1942. Talvi- ja jatkosotaan hän osallistui radiotiedustelijana. Karjalainen valmistui Helsingin yliopistosta valtiotieteen kandidaatiksi 1947, lisensiaatiksi 1958 ja tohtoriksi 1959. Väitöskirja käsitteli Suomen Pankin ja valtiontalouden suhteita.

Karjalaisen poliittinen ura alkoi Maalaisliiton tiedotussihteerinä. Hänestä tuli pääministeri Kekkonen sihteeriksi 1950, jolloin häntä jo pidettiin ”Kekkonen miehenä”. Suhteet ajautuivat kuitenkin myöhemmin välikirkoon. Karjalaisesta tuli ministeri kesällä 1957, ja hän otti vastuulleen toisen valtiovarainministerin ja pohjoismaisen yhteistyöministerin tehtävät. Suomen ja Neuvostoliiton suhteet heikentyivät Suomen läntisten integraatiopyrkimysten vuoksi, mutta Karjalaisen asema vahvistui hänen hyvien idänsuhteidensa ansiosta. Hänestä tuli ”luottoministeri” liki 20 vuodeksi.

Karjalainen oli useiden hallitusten kaupp- ja teollisuus- sekä ulkoasianministeri vuoteen 1962 asti. Suomen etujen varjeleminen Länsi-Euroopan vapaakauppaliitossa oli hänen tärkeimpiä tehtäviään. Hän oli pääministeri 1962–1963 ja ulkoasianministeri vuoteen 1970 asti. Lyhyen toisen pääministerikauden jälkeen hän toimi ulkoasianministerinä 1972–1975 ja viimeisen kautensa ministerinä 1976–1977. Keskustapuolueen

Kuva: Kuvasiskot/SKR.

kansanedustaja hän oli kolme kautta vuoteen 1978 asti ja presidentin valitsijamies vuosina 1962, 1968 ja 1978.

Poliittisen uransa ohella Karjalainen toimi Suomen Pankin tutkimuslaitoksen tutkijana 1950-luvulla, johtokunnan jäsenenä 1958–1983 ja pääjohtajana 1982–1983. Suomen Pankkiin hän palasi presidenttipyrkimystensä kariuduttua, mutta kausi jäi lyhyeksi. Talousmiehenä Karjalainen oli kiinnostunut Suomen aluepolitiikan vahvistamisesta. Hän oli luomassa Kehitysaluerahasto Oy:tä ja toimi sen hallintoneuvostossa. Lisäksi hän oli Suomalais-neuvostoliittolaisen talouskomission Suomen osapuolen puheenjohtaja ja Rautaruukki Oy:n hallintoneuvoston jäsen. Hän oli sotilasarvoltaan kapteeni.

Karjalainen avioitui fil. kand. Päivi Helinä Koskisen kanssa vuonna 1947. He saivat neljä lasta: Kerkon (1948), Kimmon (1950), Kukka-Maarian (1952) ja Teron (1960).

Osuuskunta Sigillum/Heli Teittinen

SUOMEN KULTTUURIRAHASTON tehtävä on suomalaiskansallisen henkisen ja taloudellisen viljelyn vaaliminen ja kehittäminen. Kulttuurirahasto muodostuu Säätiöstä (perustettu 1939) ja Kannatusyhdistyksestä (perustettu 1937). Säätiön sisällä toimii keskusrahasto ja 17 maakuntarahastoa. Kulttuurirahasto jakaa apurahoja ja palkintoja tieteen ja taiteen tekijöille sekä kulttuurielämän eri aloille toimiville henkilöille ja yhteisöille. Apurahojen ohella Kulttuurirahastolla on myös omaa kulttuuritoimintaa. Lisätietoa www.skr.fi.